

METODOLOŠKO UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE OBRASCA PLANA INTEGRITETA

1. Ovim Uputstvom propisuje se sadržaj i način popunjavanja Obrasca Plana integriteta.

2. Obrazac Plana integriteta je glavni dokument koji sadrži sljedeće podatke:

- *Oblasti rizika*
- *Radna mjesta*
- *Osnovni rizici (inherentni)*
- *Postojeće mjere kontrole*
- *Preostali rizici (rezidualni)*
- *Vjerovatnoća*
- *Posljedica*
- *Procjena intenziteta rizika*
- *Predložene mjere za smanjenje/otklanjanje rizika*
- *Odgovorna osoba*
- *Rok*
- *Status rizika*
- *Kratak opis i ocjena realizacije mjere*

3. Oblasti rizika se odnose na najznačajnije nadležnosti organa vlasti ili organizacionih jedinica, koje su u odnosu na poslovne procese koji se sprovode u njima ocijenjene kao rizične. Obrazac Plana integriteta svih organa vlasti obavezno sadrže četiri opšte oblasti rizika.

3.1. Opšte oblasti rizika su:

- *Rukovođenje i upravljanje* (primarno se odnosi na rizike koji se mogu javiti na nivou visokog, srednjeg i nižeg menadžmenta u procesu primjene i sprovođenja procedura odlučivanja, donošenja opštih i pojedinačnih akata, delegiranja ovlašćenja, korišćenja diskrecionih ovlašćenja, sprovođenja nadzornih i kontrolnih mehanizama, kreiranja politike razvoja i upravljanja itd.)

- *Kadrovska politika, etično i profesionalno ponašanje zaposlenih* (odnosi se na rizike koji se odnose na proces planiranja zapošljavanja, sprovođenje procedure zapošljavanja, izvještavanje i kontrolu rada zaposlenih, sukob interesa u obavljanju poslova, zabranu prijema poklona, moguće zloupotrebe službenih dužnosti, nesavjestan rad, zaštitu zaposlenih koji prijavljuju korupciju ili druge nepravilnosti (zviždača), obradu

prijava korupcije i predstavki o drugim nepravilnostima, spoljni uticaj na rad zaposlenih i sl.)

- *Planiranje i upravljanje finansijama* (obuhvata rizike koji se odnose na proces planiranja budžeta, planiranja javnih nabavki, sprovođenja javnih nabavki, izrade i zaključivanja ugovora, praćenje sprovođenja ugovora, finansijsko izvještavanje, finansijsko upravljanje i kontrole, izvršavanje budžeta itd.)

- *Čuvanje i bezbjednost podataka i dokumenata* (odnosi se na rizike koji mogu postojati u procesu fizičke bezbjednosti dokumentacije, kontrolu pristupa službenim prostorijama i dokumentaciji, adekvatne mjere nadzora, informacionu bezbjednost, evidenciju i kontrolu pristupa informacionim sistemima, čuvanje digitalnih formi podatka i sl.)

3.2. Navedene oblasti predstavljaju Opšte oblasti rizika, i svaki organ vlasti može odabrati dvije ili više posebnih oblasti rizika koje se odnose na najznačajnije nadležnosti organa vlasti. Posebne oblasti rizika najčešće se poklapaju sa nadležnostima ključnih organizacionih jedinica u organima vlasti i na taj način se i određuju.

4. Radna mjesta su skup procijenjenih radnih mjesta u određenoj oblasti rizika, koja su u odnosu na opis poslova i zadataka iz sistematizacije radnih mjesta i njihovog sprovođenja u praksi, ocijenjena kao rizična.

5. Osnovni rizici (inherentni) su osnovni tipovi, odnosno vrste rizika koji se odnose na konkretno radno mjesto ili više radnih mjesta i sadržani su u samom radnom procesu. Osnovni rizici mogu biti korupcijski i drugi rizici kojima se narušava integritet organa vlasti.

6. Postojeće mjere kontrole su već uspostavljeni mehanizmi kontrole koji se odnose na određena radna mjesta odnosno radne procese koje ta radna mjesta pokrivaju, i mogu biti pravne (zakoni, pravilnici, interna akta) i praktične (periodične interne i eksterne kontrole, rotacija zaposlenih, testovi integriteta u praksi).

7. Rezidualni (preostali rizici) su rizici koji nijesu pokriveni postojećim mjerama kontrole ili u odnosu na koje mjere kontrole ne daju adekvatne rezultate, i oni su u praksi zapravo konkretizacija ili opis osnovnih rizika (npr: ako je osnovni rizik sukob interesa, onda bi preostali rizik mogao biti sukob interesa u postupku zapošljavanja, javne nabavke, donošenja prvostepenih upravnih odluka i sl.). Ovi rizici se procjenjuju i u odnosu na njih se predlažu konkretne mjere.

8. Procjena intenziteta rizika je procjena “**vjerovatnoće**“ pojave rizika u određenom vremenskom intervalu i “**posljedice**“ koju rizik izaziva na rad institucije, a označava se odgovarajućim brojem koji se dobija množenjem vrijednosti utvrđenih za vjerovatnoću i

posljedicu. Posljedica može biti nezakonit rad, nanošenje finansijske štete, gubitak očekivanih prihoda ali i drugi vidovi nematerijalne štete poput gubitka povjerenja javnosti u rad organa vlasti, narušavanja ugleda organa i sl.

9. Predložene mjere za smanjenje/otklanjanje rizika predstavljaju predlog novih aktivnosti usmjerenih na otklanjanje preostalog rizika. Za svaku od predloženih mjera određuje se “**odgovorno lice**” odnosno zaposleni koji je zadužen za sprovođenje predložene mjere sa tačno utvrđenim “**rokom**” njene realizacije.

10. Status rizika je ocjena promjene intenziteta rezidualnog rizika nakon ocjene realizacije mjera iz plana integriteta i označava se odgovarajućim simbolom (↔ bez promjena, ↑ povećan rizik, ↓ smanjen rizik).

11. Kratak opis i ocjena realizacije mjere predstavlja kratko obrazloženje preduzetih aktivnosti u cilju realizacije mjere za uklanjanje rizika, i ocjenu realizacije koja se označava sa realizovano, djelimično realizovano i nije realizovano.

12. Ovo uputstvo je sastavni dio Pravila za izradu i sprovođenje planova integriteta.